

תל-אביב, 16.6.39

ב-8:00 בבוקר הספן הדיון בעניני הבטחון.
לאחר הדיון נתתי הוראות ליוחנן על דבר התנהגות הישובים במקרה
של פירוק הנשק.

ב-12:00 בא אלי מ.ס. הוא ביקש לקחת את י.ס. אסרתי לו,
שאני מכיר לדבר אתו ביחידות והוא בא לבדו.
שוחחנו שעתיים. הוא הסביר את עמדתו. הוא בעד המשכת העליה
וההתיישובות בכל התנאים, אולם בלי כל התנגשות, חינוך כלכלי של הישוב,
להסנע מכל פעולה העלולה להשפיע לרעה על מצבנו הכלכלי, לא לתת יד לפירוק
הנשק. רק אם יקיסו מדינה ערבית אנו מוכרחים למרוד. אשר לליכוד הישוב
יש צורך בועד של חמישה. רוקח מוסר, שהרביזיוניסטים הבטיחו שאם יצורף
אחד מהם יקבלו מרות הועד. הוא כשלעצמו ספק, אבל יש לנסות. הועד
אינו צריך לפגוע בסמכות ההנהלה. הוא אמנם חולק על קו ההנהלה, אבל
זהו המוסד המוסמך והוא לא ילחם נגדו. הוא רואה את סכנת הרביזיוניזם,
אבל - לדעתו - הפרוגרסה שפירסם הועד הלאומי אימצה את מעשי הרביזיוניסטים.
האירגון צריך להסתפק רק בהגנה על הישוב מפני התקפות ערביות.
הסברתי לו דעתי ודעת ההנהלה. הוא נשאר בשלו, אם כי הוא הודה
שיתכן שאינו רואה את המצב הפוליטי כמו שהוא.
כאשר הודעתי לו את החלטתנו על האירגון, הודיע שהתאחדות האכרים
תצטרך לעזוב אותו, אולי גם את כופר הישוב.
אסרתי לו שזה יהיה צעד מזיק ובלתי מוצדק, כי כל חבר בשורה שדעתו
יהיה כדעתו לא ייתבע לשום פעולה אחרת מאשר להגנה מפני התקפה ערבית,
אולם גם אם התאחדות האכרים תיסגר לא נשנה את עמדתנו (א) מפני שאין
מלחמה, (ב) מפני שאילו היינו מסילים דעתו על האירגון, היה האירגון
מתפור. רוב החברים היו עוזבים אותו, רבים מהם היו מצטרפים לרביזיוניסטים.
ציינתי שנסיגת הממשלה בשטח העליה וההתיישובות (אי-החזרת האניות,
סיחור העולים הנתפסים על חוף הים והישארותם בארץ וסניעת הממשלה סאיסור
הקטת נקודות חדשות) באה אך ורק מתוך החשש של הממשלה שהישוב מוכן להלחם.
הממשלה נרתעה ממלחמה זו. לא פחות ממנו אני מחזי. באוריינטציה הפרו-
בריסית, אולם דווקא מתוך אוריינטציה זו אנו חייבים לעמוד בסלוא כוחנו
נגד המדיניות של הספר הלבן.